

Wanneer de Raad voor de Journalistiek
James bronnen
valtechniek embargo
inzage vooraf misbruik
misbruik van positie op
izier/zwijgen eigen identiteit s
van nieuw verborgen cameratec
verschorrecht feitenweergav
discriminerende berichtgeving
berichtgeving misleidende be
onjuiste berichtgeving tendentieuze
berichtgeving privacy algemeen ande
veldmateriaal bekende persoonlijkhe
zuigen portretten slachtoffers slacht
staanden televisie verdachten veroorde
neming persoonlijke gegevens rectificat
rd ingezonden brieven rectific
woord collegiale conflicten collega's
redacties medewerkers redactie
ing verhouding redactie redacteu
zich inzage vooraf
tie misu
zwij
van
rgen
erate

Jaarverslag

2015

Raad voor de Journalistiek

Jaarverslag 2015

Raad voor de Journalistiek

Stichting Raad voor de Journalistiek

De Raad voor de Journalistiek is een onafhankelijke instantie, waar men terecht kan met klachten over journalistieke activiteiten. De Raad is een orgaan van zelfregulering voor de media.

De Raad is voor de ene helft samengesteld uit journalisten en voor de andere helft uit deskundigen – die op enigerlei wijze betrokken zijn (geweest) bij de journalistiek, zoals docenten van journalistieke opleidingen of leidinggevenden van mediabedrijven – en publieke leden.

Een afspiegeling van die samenstelling is terug te vinden in de colleges van vijf personen, waarin de Raad tijdens de zittingen klachten behandelt.

Zo een college staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter en bestaat verder uit twee journalisten en twee niet-journalisten. Zij worden bijgestaan door een eveneens onafhankelijke secretaris.

De Raad voor de Journalistiek is ingesteld door de Stichting Raad voor de Journalistiek. Deze stichting is opgericht door de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), NDP Nieuwsmedia (NDP/NUV), de Groep Publiekstijschriften Nederlands Uitgeversverbond (GPT/NUV), de Stichting Nederlandse Publieke Omroep (NPO) en het Nederlands Genootschap van Hoofdredacteuren (NGvH).

In de Stichting participeren verder de Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking (ROOS), de NNP-organisatie van lokale nieuwsmedia (NNP), RTL Nederland B.V. en SBS Broadcasting B.V.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
<i>door mr. F.E. Jensma</i>	
<i>voorzitter Stichting Raad voor de Journalistiek</i>	
<i>en voorzitter a.i. Raad voor de Journalistiek</i>	
1. De Raad van binnen en naar buiten	7
2. Klachten in getallen	10
3. Conclusies naar inhoud	13
3.1 Procedure	13
3.2 Journalistieke werkwijze	16
3.3 Privacy	20
3.4 Feitenweergave	20
3.5 Rectificatie/weerwoord	23
3.6 Aard van de publicatie	23
4. Conclusies per medium	26
Samenstelling	28
<i>Raad voor de Journalistiek</i>	
Samenstelling	29
<i>Bestuur Stichting Raad voor de Journalistiek</i>	
Adressen	30
Uitgave	30

Voorwoord

door mr. F.E. Jensma voorzitter Stichting Raad voor de Journalistiek en
voorzitter a.i. Raad voor de Journalistiek

Belangrijkste en tevens meest onfortuinlijke moment van 2015 was voor de Raad ongetwijfeld het voortijdig vertrek van zijn voorzitter, Hans Laroes, in november. Hij hield, zoals dat heet, de eer aan zichzelf toen hij als freelance journalist een artikel over de regionale pers schreef dat na publicatie op bezwaren bleek te stuiten bij het Algemeen Dagblad. Die bezwaren waren ondanks inspanningen van het bestuur en de Raad niet weg te nemen.

Bovendien bleken ze voor het AD aanvankelijk aanleiding om niet langer meer deel te willen nemen aan de procedures van de Raad. Daarmee leek een belangrijke journalistieke deelnemer aan de Raad af te vallen, wat onvermijdelijk ook invloed zou hebben gehad op het gezag en het draagvlak voor de journalistieke zelfregulering. De verhoudingen zijn gelukkig weer hersteld, wat een compliment is voor die krant en ook past in de goede relatie die steeds met elkaar heeft bestaan.

Laroes laat, ondanks zijn korte fungeren bij de Raad een nieuwe Leidraad na, een nieuwe werkwijze – met principiële voorrang aan klachtafhandeling bij het medium zelf - en een hersteld vertrouwen in de Raad dat zich uitte in onder meer de terugkeer van Elsevier en RTL. Bestuur en Raad zijn hem zeer dankbaar voor zijn inzet en betreuren zijn voortijdige vertrek, dat we liever hadden voorkomen.

Alles bijeen lijkt de Raad nog steeds op de goede weg, hoewel het AD-incident wel weer een krachtige herinnering was aan de kwetsbaarheid van ons instituut, dat geheel gebaseerd is op vrijwillige deelname. Nog altijd moet de Raad het immers zonder deelname van De Telegraaf, twee belangrijke AVROTROS-programma's en Het Parool stellen. Om van een aantal spraakmakende nieuwe media als GeenStijl, PowNed en vermoedelijk anderen maar te zwijgen.

Daar valt overigens door de Raad zelf niet heel veel aan te doen – wij kunnen blijven benadrukken dat we principieel open staan voor nieuwe inzichten, andere standpunten of opvattingen over wat zorgvuldige journalistiek is. Bij het werven van nieuwe leden voor de Raad wordt ook met nadruk gezocht naar vertegenwoordigers uit alle sectoren, mediatypen en generaties. De deur voor toetreding van media staat principieel open – zowel tot de Raad als het bestuur. Maar dan moeten media zelf de meerwaarde van zelfregulering, naast de gebruikelijke correctie door de rechtspraak, in willen zien en aan boord stappen.

Media die sceptisch zijn over de Raad moeten hun standpunten willen bepleiten en het aandurven om 'hun' klachten door deskundige buitenstaanders te laten bespreken. Open staan voor eventuele kritiek dus, en de bereidheid de dialoog aan te gaan met 'het veld'.

Die vrijwilligheid is tevens de kracht van de Raad – in een belangrijke, kwetsbare sector als de journalistiek die al van veel kanten onder druk staat, bestaat onderling alleen toegekend gezag. Dat hoort ook zo. Wie het anders ziet, de Leidraad afwijst of gewoon niet wil – tsja, die mag het ook echt zelf uitzoeken. Raad en bestuur zijn alleen wel zo vrij om op te merken dat de lezers, kijkers of bezoekers van die media dan tekort wordt gedaan.

Net als de politiek kan ook de journalistiek niet zonder legitimiteit – en die komt onder meer voort uit de bereidheid zich transparant op te stellen en verantwoording af te leggen. Om te beginnen in eigen kring. Ook de journalistiek heeft macht – en waar macht is, hoort controle te zijn. Dan geldt 'noblesse oblige' – de journalistiek heeft een essentiële rol in een democratische rechtsstaat en doet er goed aan zich aan dezelfde normen te houden die het anderen voorhoudt. Maak je maatstaven kenbaar, stel je toetsbaar op en accepteer eventuele gevolgen. Die overigens in het geval van een negatief oordeel van de Raad toch vrij bescheiden zijn.

De journalistiek wordt er als geheel sterker van. Dat is in een tijd waarin de burger snel van kanaal en medium wisselt en de uitgevers moeite hebben hun verdienmodellen voor instorten te behoeden en het informatiegedrag van hun doelgroepen bij te houden, geen overbodige luxe. Journalistiek behoort immers tot de essentiële mechanismen in een rechtsstaat.

De Raad fungeert dan als drukventiel, als buffer en als eerstelijns adviseur in de soms hoog oplopende debatten over journalistiek gedrag. Wanneer mag een journalist wel en wanneer niet anoniem bij een academisch bedoelde voordracht voor studenten van een hoogleraar aanschuiven, in een maatschappelijk zeer kwetsbare kwestie? Hoe hoog moet de journalistieke lat liggen als een journalist het flirtgedrag van een homoseksuele burgemeester in beeld wil brengen? De eerste vraag bereikte de Raad wel, de tweede niet. Daar werd de overheidsrechter meteen in betrokken.

Bij de Raad denken we dat een laagdrempelige, kosteloze en vlotte klachtafhandeling door deskundigen – deels uit het vak – een meerwaarde heeft. Zelfregulering drukt kosten, vergroot het vertrouwen in de journalistiek en zet maatschappelijke standaarden, waar ook de rechter niet aan voorbij gaat. We hopen in 2016 er weer meer media van te overtuigen.

1. *De Raad van binnen en naar buiten*

Leidraad

De Raad voor de Journalistiek heeft tijdens zijn jaarveradering op 27 mei 2015 een nieuwe Leidraad vastgesteld. Daarin wordt beschreven wanneer sprake is van zorgvuldige journalistiek en wanneer niet. Het beoordelen van klachten is de voornaamste taak van de Raad. De Raad baseert zich in zijn werk op de Leidraad, die aan iedereen – zowel binnen het vakgebied als aan het publiek – duidelijk maakt wat van goede journalisten en goede journalistiek mag worden verwacht.

Zelfregulering is belangrijk, zeker voor journalisten en 'de' journalistiek. Media spelen een belangrijke rol in de samenleving, op veel manieren en op een groot aantal platforms. Zij controleren gezag en organisaties, instituties en bedrijven. Ze spelen een belangrijke rol in het democratische proces. Goede journalistiek kan alleen in volle vrijheid en onafhankelijkheid worden verricht. Daar hoort verantwoording en transparantie bij. Zelfregulering is de beste manier om hier vorm en inhoud aan te geven. De Raad voor de Journalistiek is uitdrukking en instrument van die zelfregulering.

Net als de journalistiek heeft de Leidraad onderhoud nodig. Daarom heeft de Raad zijn Leidraad herschreven en aangepast, met het oog op de huidige digitale tijd. De nieuwe Leidraad gaat uit van een paar belangrijke principes die eerder nadrukkelijk zijn vastgelegd. Goede journalistiek is *waarheidsgetrouw en nauwgezet, onpartijdig en fair, controleerbaar en integer*. Zij laat zich toetsen en gaat op open wijze om met opmerkingen, reacties en klachten. Daarbij volgt de Leidraad de herkenbare journalistieke weg: van idee, via research en registratie, tot publicatie, transparantie en reactie.

De Leidraad heeft als uitgangspunt dat iedereen die zich met journalistiek bezighoudt, verantwoordelijkheid dient te nemen voor de informatie die zij of hij verspreidt en de manier waarop zij of hij opereert. De journalistieke principes en uitgangspunten hebben in ieder medium en op ieder platform zeggings- en geldingskracht.

De Raad gaat ervan uit dat alle journalistieke organisaties en alle journalisten de in de Leidraad geformuleerde uitgangspunten herkennen, erkennen en aanvaarden. Bovendien nodigt de Raad iedereen die zich ook met journalistiek bezighoudt uit om de Leidraad als uitgangspunt te nemen. De Leidraad levert hiermee een bijdrage aan de verbetering van de journalistiek.

De Leidraad kan worden aangevraagd bij het secretariaat van de Raad en gedownload via de website van de Raad.

Vereenvoudiging klachttermijnen

De Raad voor de Journalistiek heeft met ingang van 1 augustus 2015 de termijnen in zijn klachtprocedure versimpeld.

Sinds de invoering van de nieuwe werkwijze van de Raad in het najaar van 2013 moet een klager zijn bezwaren eerst voorleggen aan het betrokken medium. Het medium had een maximale termijn van drie maanden om de klacht af te handelen. Die termijn is nu verkort naar één maand.

De klager moest vervolgens goed in de gaten houden wanneer zijn klacht door het medium was afgewikkeld. De termijn waarbinnen een klager zich tot de Raad kon wenden was namelijk afhankelijk van de reactie van het medium dan wel het uitblijven daarvan. Deze regeling is vereenvoudigd. Voortaan kan de klager zijn klacht bij de Raad indienen uiterlijk binnen zes maanden na het plaatsvinden van de journalistieke gedraging waartegen hij bezwaar heeft, ongeacht of het medium de klacht niet naar tevredenheid van klager heeft afgehandeld dan wel niet heeft gereageerd.

Met deze wijzigingen is de klachtenprocedure van de Raad voor menig klager een stuk toegankelijker geworden.

Bijwonen bijeenkomsten

In 2015 hebben vertegenwoordigers van de Raad actief deelgenomen aan c.q. zijn aanwezig geweest op diverse bijeenkomsten, zoals:

- Expertmeeting Free Press Unlimited 'Berichtgeving oorlogssituaties in Nederlandse Media'
- Consortium De Journalist netwerkbijeenkomst
- NVJ 'Het Grote Schnabbeldebat'
- OLON-congres 'Samenwerking lokaal-regionaal een publieke basis onder de regiojournalistiek?'
- Ministerie VWS Expertmeeting suïcidepreventie/berichtgeving over suïcides en familiedrama's
- Mediadebat 'Voor en Na Charlie'

Verder heeft de secretaris van de Raad op uitnodiging van Deutsche Welle Akademie een workshop gegeven aan de Mongolian Media Council over de behandeling van klachten tegen audio-visuele media.

Daarnaast heeft de secretaris, net als voorgaande jaren, deelgenomen aan de jaarlijkse bijeenkomst van de Alliance of Independent Press Councils of Europe (AIPCE). Tijdens deze bijeenkomsten – die elk jaar in een ander land worden gehouden – worden kennis en ervaringen uitgewisseld door medewerkers van diverse Europese Raden voor de Journalistiek, wordt gediscussieerd over ethische kwesties en worden internationale ontwikkelingen op journalistiek gebied besproken.

Tenslotte heeft het secretariaat een delegatie ontvangen van journalistieke NGO's uit Hongarije.

Publicaties en optreden in de media

Verder hebben vertegenwoordigers van de Raad actief meegewerkt aan diverse publicaties en uitzendingen:

- Villamedia.nl / RvdJ-blog - *"Waaraan kun je een journalist herkennen?"*
- RvdJ-blog - *"De Raad heeft alleen iets te zeggen als er geluisterd wordt"*
- RvdJ-blog - *"Een journalistiek medium van zijn titel ontdoen, kan dat wel?"*
- RvdJ-blog - *"Klagen over een 'nieuws black-out', kan dat?"*
- WNL Goedemorgen Nederland, item over NPO-ombudsman
- RvdJ-blog - *"Een ombudsman heeft een fileermes"*
- RvdJ-blog - *"De verborgen camera rukt op"*

- RvdJ-blog - *"Wat een voorzitter (niet) vermag"*
- nrc.next - *"Stagiair Volkskrant weg na plagiaat"*
- Radio1 Argos (VPRO) - *"Verborgen camera niet meer taboe in de journalistiek?"*
- DeNieuweReporter - *"Jaarverslag RvdJ (2): de zaken"*
- DeNieuweReporter - *"Jaarverslag RvdJ (1): de cijfers"*
- RvdJ-blog - *"Leidraad 2015"*
- Radio 1 De Persbureau (Omroep MAX) - *"De mediaweek van Hans Laroës, voorzitter Raad voor de Journalistiek"*
- ThePostOnline.nl - *"Hans Laroës: 'Fons de Poel is een sneuneus, onafhankelijkheid is voor journalist essentieel'"*
- Radio1 De Ochtend (KRO/NCRV), item over binnendringen door Tarik Z. bij de NOS
- WNL Vandaag de Vrijdag, item over binnendringen door Tarik Z. bij de NOS
- Jinek, discussie naar aanleiding van het binnendringen door Tarik Z. bij de NOS
- Radio1 De Ochtend (KRO/NCRV) – Mediaforum
- RvdJ-blog - *"Ben ik Charlie?"*

2. Klachten in getallen

Sinds 1 november 2013 wordt een klacht alleen door de Raad voor de Journalistiek in behandeling genomen als het medium eerst de kans had zich er zelf over uit te spreken. De Raad is hiermee een 'tweedelijns-instantie' geworden. Ook beoordeelt de Raad in beginsel geen klachten meer over media die herhaaldelijk hebben laten weten niet mee te werken aan procedures van de Raad. Verder is de mogelijkheid tot bemiddeling komen te vervallen. Deze wijzigingen hebben gezorgd voor een aanmerkelijke daling van het aantal zaken.

In het verslagjaar 2015 ontving de Raad 45 klachten die in behandeling zijn genomen (een stijging van bijna 30% ten opzichte van 2014). In 2 zaken hebben klagers hun klachten ná indiening daarvan ingetrokken, onder meer omdat de kwestie alsnog in overleg met het medium was opgelost.

Daarnaast zijn 21 klachten niet in behandeling genomen, omdat de klager zijn klacht eerst nog moest voorleggen aan het betrokken medium. Bij navraag lieten 2 klagers weten dat zij de klacht niet hebben doorgezet, omdat de kwestie inmiddels was opgelost. 13 klagers hebben om andere redenen de klacht niet gehandhaafd, onder meer omdat de klacht was gericht tegen een medium dat niet meewerkt aan de procedure van de Raad. In 6 gevallen is niet duidelijk geworden waarom klagers hebben afgezien van de verdere procedure. Bovendien zijn 11 klachten binnengekomen die niet zijn doorgezet, bijvoorbeeld omdat de klacht te laat was ingediend of omdat de Raad (waarschijnlijk) niet bevoegd was de klacht te beoordelen.

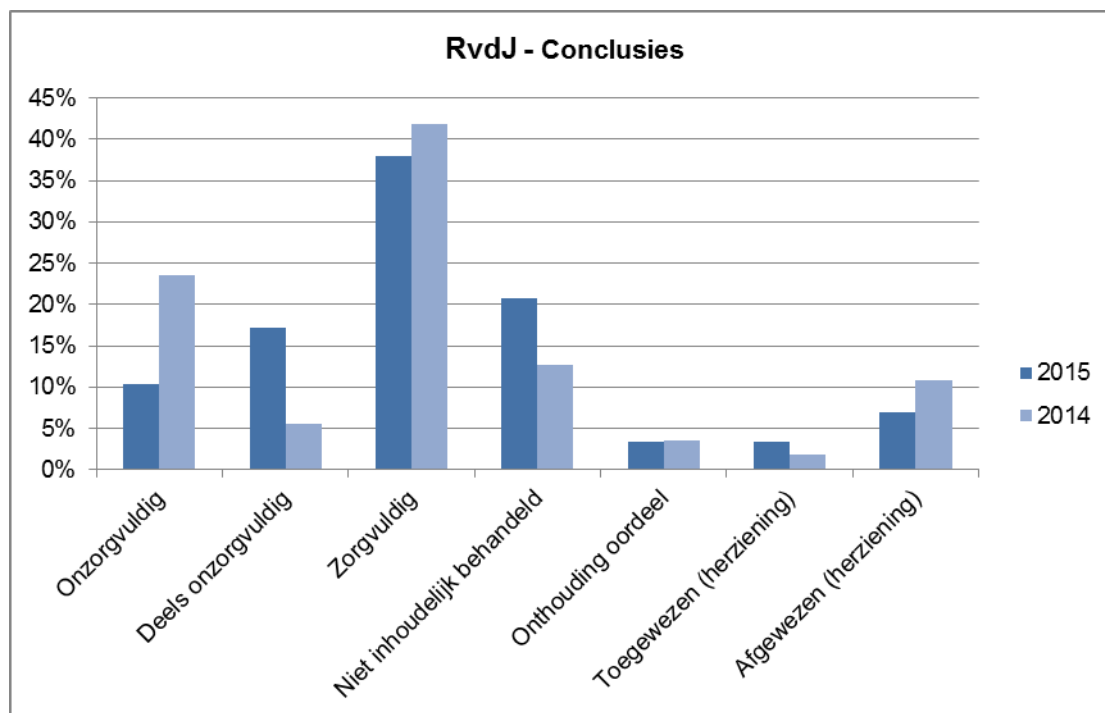
Verder heeft de Raad 5 herzieningsverzoeken ontvangen, waarvan 3 afkomstig van de oorspronkelijke klager en 2 afkomstig van het betrokken medium.

De Raad heeft 25 conclusies gegeven. In 8 zaken werd de journalistieke handelwijze (gedeeltelijk) onzorgvuldig bevonden en in 11 zaken zorgvuldig. In de overige zaken onthield de Raad zich van een oordeel, is de klacht niet inhoudelijk behandeld of betrof het een toe- dan wel afgewezen verzoek tot herziening (zie de tabel hieronder).

De conclusies die de Raad in 2015 heeft gedaan, hebben betrekking op 19 verschillende media en 2 individuele journalisten. Een overzicht van de conclusies per medium is hierna opgenomen onder punt 4.

In de 8 zaken waarin de journalistieke gedraging (deels) onzorgvuldig werd bevonden zijn 5 conclusies geheel dan wel in samenvatting gepubliceerd door de betrokken media. In één zaak heeft het medium laten weten dat de conclusie op verzoek van de klager niet is gepubliceerd. In een andere zaak is de conclusie niet gepubliceerd, omdat partijen nog verder overleg voeren over de kwestie. Ten slotte is in een zaak niet bekend of de conclusie is gepubliceerd.

Bovendien zijn volgens de vereenvoudigde procedure 12 klachten in eerste instantie afgedaan middels een beslissing van de voorzitter en secretaris van de Raad. In 7 gevallen ging de klager tegen de beslissing in beroep. In 6 gevallen werd het beroep ongegrond verklaard en in 1 zaak gegrond. De Raad heeft deze klacht uiteindelijk niet inhoudelijk behandeld, vanwege het ontbreken van een rechtstreeks belang van klager. De beslissingen en conclusies in deze procedure worden overigens alleen ter kennisneming aan partijen gestuurd en niet gepubliceerd.

Raad voor de Journalistiek in cijfers

	2015	2014
Klachten		
Ingediende klachten	45	35 waarvan
	2	3 ingetrokken
Herzieningsverzoeken	5	4
Niet doorgezette klachten	32	27
Zittingen		
Aantal zittingen	8	9
Behandelde klachten	37	40
Aantal conclusies	25	51
Conclusies van de Raad		
Onzorgvuldig	3	13
Deels onzorgvuldig	5	3
Zorgvuldig	11	23
Niet inhoudelijk behandeld	6	7
Onthouding oordeel	1	2
Toegewezen (herziening)	1	1
Afgewezen (herziening)	2	6
Beslissingen voorzitter/secretaris		
Aantal beslissingen	12	14
Evident niet-tijdig ingediend	9	12
Evident geen belang	1	2
Evident onbevoegd	1	--
Evident ongegrond	1	1
Beroep tegen beslissing voorzitter/secretaris		
Ongegrond	6	7
Gegronnd	1	--

Nb. Het aantal uitgesplitste oordelen komt niet overeen met het totaal aantal conclusies per jaar, omdat in een aantal zaken een 'dubbel' oordeel is uitgesproken (bv. deels zorgvuldig en deels niet inhoudelijk behandeld).

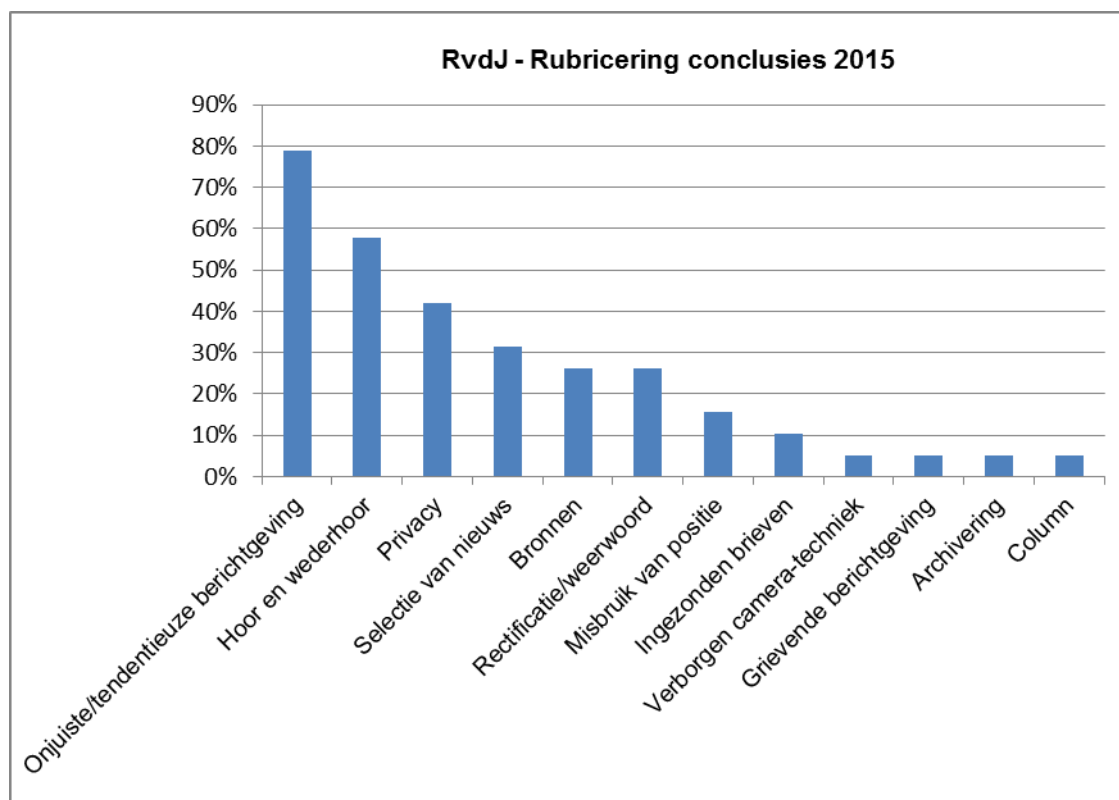
Overige gegevens

telefonisch verstrekte informatie	76	108
schriftelijk verstrekte informatie	109	89
doorverwijzing	12	6

Nb. In dit verband verdient te worden opgemerkt dat in toenemende mate informatie wordt gedownload van de website van de Raad.

3. Conclusies naar inhoud

Hieronder volgt een rubricering van de conclusies. De klachten die in meer dan één rubriek ondergebracht zouden kunnen worden, zijn slechts vermeld bij de meest kenmerkende rubriek, tenzij anders is aangegeven. De meest voorkomende klachten zijn weergegeven in de volgende grafiek:

De samenvattingen geven alleen de hoofdpunten van de conclusies weer. De volledige tekst van alle conclusies van de Raad staat op de website van de Raad: www.rvdj.nl. Met behulp van het bij de conclusie vermelde jaartal en volgnummer (bijvoorbeeld: 2015/1) kan de volledige conclusie worden opgezocht. Het is ook mogelijk een schriftelijk exemplaar van een conclusie aan te vragen bij het secretariaat van de Raad.

3.1 Procedure

3.1.1 RECHTSTREEKS BELANG

L. Harskamp / EénVandaag (AVROTROS)

Harskamp heeft geklaagd over een uitzending van EénVandaag waarin aandacht is besteed aan vrouwen in de game-industrie. In dat verband is bericht over de beweging GamerGate. Volgens de Raad voor de Journalistiek heeft klager geen rechtstreeks belang bij de zaak. Daarom is de klacht niet inhoudelijk behandeld.

Conclusie: niet inhoudelijk behandeld

Trefwoorden:

- Procedure: rechtstreeks belang

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/12 en in Villamedia magazine van oktober 2015.

3.1.2 MEDEWERKING AAN PROCEDURE

De Raad beoordeelt in beginsel geen klachten meer over media die herhaaldelijk hebben laten weten niet mee te werken aan procedures van de Raad. In artikel 9 lid 5 van het Reglement is bepaald dat indien de klacht is ingediend tegen een medium dat zich uit beginsel niet verweert, de Raad afziet van behandeling, tenzij de klacht volgens de Raad van algemene strekking of principieel belang is.

H. van Wegen / L. de Vries, M. Willems en het AD

Omdat het AD niet meedoet aan de procedure van de Raad voor de Journalistiek, heeft de Raad de klacht van Van Wegen tegen De Vries, Willems en het AD niet inhoudelijk behandeld. De Raad gaat in deze situatie alleen tot behandeling van de klacht over in het bijzondere geval dat deze van algemene strekking of principieel belang is. Daarvan is hier niet gebleken.

Conclusie: niet inhoudelijk behandeld

Trefwoorden:

- Procedure: medewerking aan procedure, algemene strekking/principieel belang
- Publicatie op www.rvdj.nl/2015/7 en in Villamedia magazine van juli 2015.

Nb. het AD heeft de medewerking inmiddels hervat, zie ook het voorwoord van Folkert Jensma.

X / Het Parool

Omdat Het Parool niet meedoet aan de procedure van de Raad voor de Journalistiek, heeft de Raad een klacht tegen deze krant over het artikel "Hoogleraar klaagt dichter aan wegens pestacties" niet inhoudelijk behandeld. De Raad gaat in deze situatie alleen tot behandeling van de klacht over in het bijzondere geval dat deze van algemene strekking of principieel belang is. Daarvan is hier niet gebleken.

Conclusie: niet inhoudelijk behandeld

Trefwoorden:

- Procedure: medewerking aan procedure, algemene strekking/principieel belang
- Publicatie op www.rvdj.nl/2015/18 en in Villamedia magazine van november 2015.

3.1.3 HERZIENING

In artikel 10a lid 1 van het Reglement voor de werkwijze van de Raad is bepaald dat een beslissing van de Raad die is gegeven naar aanleiding van een klaagschrift, door de Raad geheel of gedeeltelijk kan worden herzien op verzoek van de klager dan wel op verzoek van de verweerder die daadwerkelijk verweer heeft gevoerd. Herziening is slechts mogelijk indien degene die herziening verzoekt aannemelijk maakt dat de beslissing van de Raad berust op ten onrechte als vaststaand of aannemelijk geoordeelde feiten.

H. Dinghs / P. Heesen en Dagblad De Limburger - herziening

De Raad voor de Journalistiek ziet geen aanleiding om een conclusie over een klacht tegen Heesen en Dagblad De Limburger (RvdJ [2014/45](http://www.rvdj.nl/2014/45)) te herzien. Dinghs maakt bezwaar tegen de afwegingen die de Raad in zijn conclusie heeft gemaakt, maar hij heeft niet aannemelijk gemaakt dat de Raad zijn conclusie op basis van onjuiste constatering heeft genomen. Voor nader onderzoek door de Raad is in het kader van een herzieningsprocedure geen plaats. Herziening alleen op grond van (aanvullende) stellingen is niet mogelijk.

Conclusie: afgewezen

Trefwoorden:

- Procedure - herziening

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/1 en in Villamedia magazine van april 2015.

X / R. Elkerbout en Recht uit Noord-Holland (RTV NH) - herziening

De Raad voor de Journalistiek ziet geen aanleiding om een conclusie over een klacht tegen Elkerbout en Recht uit Noord-Holland (RTV NH) (RvdJ [2014/51](#)) te herzien. Verzoeker heeft niet aannemelijk gemaakt dat de Raad zijn conclusie op basis van onjuiste constatering heeft genomen. Verder kan verzoeker zich niet vinden in een aantal overwegingen van de Raad, maar dat is onvoldoende om een verzoek tot herziening te honoreren.

Conclusie: afgewezen

Trefwoorden:

- Procedure - herziening

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/2 en in Villamedia magazine van april 2015.

In één zaak werd het herzieningsverzoek toegewezen, maar de beslissing – dat journalistiek onzorgvuldig was gehandeld – werd gehandhaafd.

RTV Noord / G. Kamil – herziening

RTV Noord heeft herziening verzocht van de conclusie van de Raad van 24 augustus 2015 (RvdJ [2015/11](#)) betreffende de klacht van Kamil. De klacht betrof twee artikelen op de website van RTV Noord met de koppen “*FIOD doet inval bij bedrijf in Veendam*” en “*FIOD doet meer invallen in Oost-Groningen*”, en de daarbij geplaatste audio-fragmenten met de koppen “*Alles wordt binnenstebuiten gehaald*” en “*Het gaat om faillissementsfraude*”. Volgens de Raad had RTV Noord journalistiek onzorgvuldig gehandeld door te stellig ernstige beschuldigingen over klager te publiceren, geen reactie van klager op te nemen en daarbij bovendien zijn naam herhaaldelijk te vermelden.

De herzieningskamer heeft geconstateerd dat in de conclusie van de Raad onder ‘De Feiten’ onjuist is geciteerd uit het audio-fragment met de titel “*Het gaat om faillissementsfraude*” en heeft daarom het herzieningsverzoek toegewezen. Volgens de herzieningskamer bestaat er echter geen aanleiding voor een andere beslissing in de klachtaak. Anders dan verzoeker betoogt, heeft de Raad niet vastgesteld dat RTV Noord onvoldoende onderzoek heeft verricht. Dat verzoeker zich verder niet kan vinden in bepaalde overwegingen en het oordeel van de Raad, is onvoldoende om tot een andere beslissing te komen.

Overigens meent de herzieningskamer dat verzoeker voldoende gelegenheid heeft gekregen om in eerste instantie bij de Raad zijn belangen te behartigen. Verder heeft de herzieningskamer gesteld dat de Raad niet de rechtmatigheid van een journalistieke gedraging beoordeelt. Dat in een gerechtelijke procedure (nog) niet is vastgesteld dat sprake is van een onrechtmatige publicatie, betekent niet (per definitie) dat geen beroepsethische normen zijn geschonden.

Conclusie: toegewezen, maar beslissing gehandhaafd (onzorgvuldig gehandeld)

Trefwoorden:

- Procedure: herziening

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/25 en in Villamedia magazine van februari 2016.

3.2 Journalistieke werkwijze

3.2.1 BRONNEN

X / Dagblad van het Noorden

In vier artikelen waarin is bericht over zorginstelling X heeft Dagblad van het Noorden journalistiek onzorgvuldig gehandeld. De krant heeft ernstige beschuldigingen gepubliceerd, met name waar het gaat om het mogelijk 'sjoemelen met pgb's'.

Gezien de ernst van de uitlatingen en de herkomst van deze informatie was bijzondere zorgvuldigheid geboden. De krant had nader moeten onderzoeken of de informatie betrouwbaar was en of voor de beschuldigingen een deugdelijke grondslag bestond. Dit is niet – althans onvoldoende – gebeurd. Zij had ook meer inzicht in de artikelen moeten geven van haar onderzoek, bijvoorbeeld door vermelding van aanvullend bronnenmateriaal. Deze informatie ontbreekt. Het is daarom voor de lezer onvoldoende inzichtelijk en controleerbaar waarop de beschuldigingen zijn gebaseerd. Hierdoor is sprake van tendentieuze berichtgeving. Tegen die achtergrond is het herhaaldelijk noemen van de naam van klagsters directeur ook journalistiek onzorgvuldig. Ten aanzien van het toepassen van wederhoor was de werkwijze van de krant wel zorgvuldig. Aan klagster is voldoende gelegenheid geboden te reageren. Ook is niet gebleken dat de gegeven reactie onjuist is weergegeven. Voor zover de berichtgeving van feitelijke aard was, was het toepassen van wederhoor niet nodig. De Raad voor de Journalistiek doet de aanbeveling aan Dagblad van het Noorden om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: deels onzorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: bronnen, hoor en wederhoor
- Privacy: vermelding persoonlijke gegevens
- Feitenweergave: tendentieuze berichtgeving

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/5, in Dagblad van het Noorden op 27 mei 2015 en in Villamedia magazine van juni 2015.

W. Eshuis (Huttenbouw Noordwijk) / J. Derksen en het Witte Weekblad

Derksen en het Witte Weekblad hebben in het artikel "*Zoete beloning na noeste arbeid*" met de bovenkop "*Ruim 200 deelnemers Huttenbouw Noordwijk*" op journalistiek zorgvuldige wijze over de huttenbouw bericht. Dat concludeert de Raad voor de Journalistiek naar aanleiding van de klacht van W. Eshuis, een van de organisatoren van de huttenbouw. Derksen en het Witte Weekblad mochten erop vertrouwen dat de op de Facebookpagina van de huttenbouw vermelde contactpersoon bevoegd was namens de organisatie het woord te voeren. Het artikel geeft bovendien een positief beeld van het evenement en bevat – behalve de aanduiding 'medeorganisator' van de contactpersoon – geen relevante onjuistheden. Het weekblad is op faire wijze tegemoetgekomen aan de bezwaren van klager, door het artikel van Dichtbij.nl te verwijderen en de informatie over de organisatie in de eerstvolgende editie recht te zetten.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: bronnen, selectie van nieuws
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving
- Rectificatie/weerwoord: rectificatie

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/21 en in Villamedia magazine van februari 2016.

3.2.2 HOOR EN WEDERHOOR

Journalisten passen wederhoor toe bij personen die door een publicatie worden gediskwalificeerd, ook wanneer die personen hierin slechts zijdelings een rol spelen. Wie beschuldigd wordt, krijgt voldoende gelegenheid om, bij voorkeur in dezelfde publicatie, te reageren op de aantijgingen. Wederhoor ontslaat journalisten overigens niet van hun opdracht zo waarheidsgetrouw mogelijk te berichten. (punt B.3 van de Leidraad van de Raad)

de Nederlandse Minigolf Bond / H. Runhaar en De Gooi- en Eemlander

Runhaar en De Gooi- en Eemlander hebben in hun berichtgeving van 7 januari 2015 journalistiek zorgvuldig aandacht besteed aan een minigolfevenement. Runhaar heeft fair gehandeld door voorafgaand aan de publicatie de Nederlandse Minigolf Bond te benaderen. Het is niet aannemelijk geworden dat de berichtgeving niet waarheidsgetrouw is. De krant behoeft het rectificatieverzoek van klaagster dan ook niet te honoreren.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor, selectie van nieuws
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving
- Rectificatie/weerwoord: rectificatie

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/4 en in Villamedia magazine van juni 2015.

P. Bart en Uitvaartzorg Memoriam Walcheren / Hart van Nederland (SBS6)

Op één onderdeel na heeft Hart van Nederland journalistiek zorgvuldig gehandeld in het item “Graffraude”. Er bestond voldoende aanleiding om over klagers te berichten op de wijze zoals is gedaan. Niet is gebleken dat de berichtgeving niet-waarheidsgetrouw of tendentius was. Van een onevenredige aantasting van de privacy van klagers is geen sprake. Hart van Nederland heeft echter op journalistiek onzorgvuldige wijze wederhoor toegepast door niet de reactie te verwerken die door Bart en Uitvaartzorg Memoriam Walcheren was verstrekt. De Raad doet de aanbeveling aan Hart van Nederland om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: deels onzorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: bronnen, hoor en wederhoor
- Privacy: foto's, vermelding persoonlijke gegevens
- Feitenweergave: tendentieuze berichtgeving

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/15, op de website sbs.nl op 15 oktober 2015 en in Villamedia magazine van november 2015.

Het beginsel van wederhoor geldt niet voor publicaties die kennelijk een persoonlijke mening bevatten (bijvoorbeeld columns, recensies en opiniërende bijdragen) en berichtgeving van feitelijke aard, zoals verslagen van openbare bijeenkomsten. (punt B.3 van de Leidraad van de Raad)

X / NRC Handelsblad

NRC Handelsblad heeft in het artikel “Hoogleraar beticht dichter” op zorgvuldige wijze aandacht besteed aan een aangifte tegen X. Aangezien het bericht van feitelijke aard is, behoeft de krant geen wederhoor toe te passen. Bovendien is niet aannemelijk geworden dat de berichtgeving niet waarheidsgetrouw is. Ook bij de afhandeling van de klacht heeft de krant niet onzorgvuldig gehandeld.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor, selectie van nieuws
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/13 en in Villamedia magazine van november 2015.

Nb. Het door klager ingediende herzieningsverzoek is behandeld op de zitting van de Raad van 27 november 2015. Het herzieningsverzoek is afgewezen (RvdJ [2016/3](#)).

Soms wordt aan de orde gesteld of het verkregen wederhoor wel op een juiste wijze in de berichtgeving is verwerkt.

J.F. Lamé / J. Wester en NRC Handelsblad

Wester en NRC Handelsblad hebben in de artikelen “‘Arrogantie’ nekte ggz-instelling” en “Opeens waren ze blut bij de Riagg” op journalistiek zorgvuldige wijze bericht over het faillissement van de Riagg Rijnmond en de mogelijke rol van Lamé als voormalig bestuurder van de Riagg. In de artikelen is duidelijk tot uitdrukking gebracht dat diverse partijen van mening verschillen over het antwoord op de vraag hoe de Riagg failliet kon gaan. Daarbij is voldoende ruimte geboden aan de visie van klager. Wester is nauwgezet en controleerbaar te werk gegaan, en hij heeft op faire wijze wederhoor toegepast. Ook bij de afhandeling van de klacht heeft de krant niet journalistiek onzorgvuldig gehandeld.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: bronnen, hoor en wederhoor
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving, tendentieuze berichtgeving
- Rectificatie/weerwoord: weerwoord

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/14 en in Villamedia magazine van november 2015.

3.2.3 SELECTIE VAN NIEUWS

Journalisten zijn vrij in de selectie van wat ze publiceren. Ze wegen het belang dat met een publicatie is gediend af tegen de belangen die eventueel door de publicatie worden geschaad. (punt A. van de Leidraad van de Raad)

M.G.E. Koomen / R. Vorkink en RTV Oost

Vorkink en RTV Oost hebben met de publicatie van het artikel “OM stopt onderzoek naar corruptie door oud-wethouder Koomen van Enschede” journalistiek zorgvuldig gehandeld. Zij mochten vermelden waar het onderzoek over ging en de achtergronden van de zaak belichten op de wijze zoals zij hebben gedaan. De privacy van Koomen is niet onnodig geschaad. De Raad voor de Journalistiek heeft de bezwaren van Koomen tegen berichtgeving van 27 maart 2013 tot en met 29 maart 2014 niet behandeld, omdat de klacht op deze onderdelen niet tijdig is ingediend.

Conclusie: niet inhoudelijk behandeld c.q. zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: selectie van nieuws
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving
- Privacy: algemeen
- Procedure: termijn indienen klacht

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/10 en in Villamedia magazine van oktober 2015.

Het is aan de redactie om te bepalen vanuit welke invalshoek(en) een onderwerp wordt belicht en in welke context het bericht wordt gebracht. Er bestaat geen journalistieke norm die meebrengt dat een (hoofd)redactie bij een publicatie over een bepaald onderwerp alle standpunten daarover (evenveel) dient te belichten. Dit neemt niet weg dat de journalist waarheidsgetrouw dient te berichten en eenzijdige c.q. tendentieuze berichtgeving behoort te vermijden.

Amsterdamse Hengelsport Vereniging / C. Speksnijder en de Volkskrant

Speksnijder en de Volkskrant hebben met het artikel *“Consumptievis verdoven: lastig misschieten, maar beslist zinnig”* op journalistiek zorgvuldige wijze aandacht besteed aan de mogelijke pijnervaring bij vissen. Dat heeft de Raad voor de Journalistiek geconcludeerd naar aanleiding van een klacht van de Amsterdamse Hengelsport Vereniging. De bewering in de eerste alinea dat ‘nauwelijks’ omstreden is dat vissen pijn kunnen lijden, is weliswaar ongelukkig maar van niet-waarheidsgetrouwe berichtgeving is geen sprake. Voor de gemiddelde lezer is voldoende duidelijk dat het artikel voornamelijk het standpunt van één hoogleraar bevat. Overigens is in het hoofdartikel van dezelfde datum *“Ook vis verdient pijnvrij einde”* ruim aandacht geschonken aan de reactie van visbedrijf EkoFish Group, waardoor de totale berichtgeving voldoende genuanceerd is.

Speksnijder en de Volkskrant waren dan ook niet gehouden om een rectificatie of een vervolgartikel te plaatsen. Het siert ze dat zij dat niettemin hebben gedaan en daarbij diverse wetenschappers met tegengestelde opvattingen aan het woord hebben gelaten.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: selectie van nieuws
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/19 en in Villamedia magazine van december 2015.

3.2.4 VERBORGEN OPNAME-APPARATUUR

Het werken met verborgen camera en microfoon of met draaiende camera en openstaande microfoon is toegestaan wanneer dit noodzakelijk is om een misstand aan de orde te stellen. (punt B.1 van de Leidraad van de Raad)

X en Y / Peter R. de Vries, Strix Television en RTL Nederland

Peter R. de Vries, Strix Television en RTL Nederland hebben in een uitzending van het programma Internetpesters Aangepakt op journalistiek zorgvuldige wijze aandacht besteed aan fraude die via de website Marktplaats.nl werd gepleegd en de (mogelijke) betrokkenheid van klagers daarbij. Het gebruik van een verborgen camera was in dit geval niet ontoelaatbaar. Het uitgezonden materiaal bevat concretisering en bijzonderheden ten aanzien van de handelwijze van klagers, die aan de uitzending authenticiteit en daarmee een relevante meerwaarde gaven. Het is niet aannemelijk dat dit ook op een andere wijze gerealiseerd had kunnen worden. Verder hebben klagers tijdens de confrontatie met De Vries ruimschoots de gelegenheid gehad op de beschuldigingen te reageren. Niet is gebleken dat zij nadien op hun reactie zijn teruggekomen en/of aanvullende informatie hebben verstrekt die in de uitzending verwerkt had moeten worden. Met de getoonde privéfoto's – die via openbare bronnen zijn bemachtigd – is de zaak op journalistiek relevante wijze scherper belicht. Bovendien zijn alleen de voornamen van klagers vermeld en zijn hun gezichten onherkenbaar gemaakt. Van een ontoelaatbare schending van de privacy van klagers is geen sprake.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor, verborgen camera/microfoon
- Privacy: foto's, televisie

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/24 en in Villamedia magazine van februari 2016.

3.3 Privacy

In een publicatie mag de privacy van personen niet verder worden aangetast dan in het kader van de berichtgeving redelijkerwijs noodzakelijk is. Een inbreuk op de privacy is onzorgvuldig wanneer deze niet in redelijke verhouding staat tot het maatschappelijk belang van de publicatie. (punt C.1 van de Leidraad van de Raad)

X / E. Dekker en het Noordhollands Dagblad

Dekker en het Noordhollands Dagblad hebben in een aantal artikelen aandacht besteed aan een initiatief van klager om met zijn onderneming [...] bezoekers over te brengen naar De Razende Bol, een zandplaat bij Texel. Het is niet journalistiek onzorgvuldig dat in die publicaties de naam van klager is vermeld. De Raad heeft niet kunnen vaststellen dat aan klager is toegezegd dat hij anoniem zou blijven. Verder meent de Raad dat geen sprake is van een disproportionele inbreuk op de privacy van klager, die zelf de openbaarheid heeft gezocht. Ten slotte is niet gebleken dat de artikelen relevante onjuistheden bevatten.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: selectie van nieuws
- Privacy: vermelding persoonlijke gegevens
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/22 en in Villamedia magazine van februari 2016.

3.4 Feitenweergave

3.4.1 ONJUISTE BERICHTGEVING

Journalisten berichten waarheidsgetrouw, controleerbaar en zo volledig mogelijk. (punt A. van de Leidraad van de Raad)

J. ten Wolde / M. Rengers en de Volkskrant

Rengers en de Volkskrant hebben in het artikel "Onderzoek naar integriteit was onzorgvuldig" op journalistiek onzorgvuldige wijze een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven weergegeven (CBb). Dat concludeert de Raad voor de Journalistiek naar aanleiding van een klacht van Ten Wolde, partij in de procedure bij het CBb. Nu het artikel een weergave van een gerechtelijke uitspraak behelst, was toepassing van wederhoor niet nodig. Er bestaat geen aanleiding voor de conclusie dat Rengers in de kwestie partijdig was en dat de krant had moeten verhinderen dat Rengers verslag deed. Ten slotte was de krant niet verplicht de ingezonden brief van klager te publiceren. De klacht tegen het artikel "Integriteitsbureau in de vuurlinie" is niet inhoudelijk behandeld, omdat deze niet-tijdig is ingediend. De Raad voor de Journalistiek doet de aanbeveling aan de Volkskrant om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: deels onzorgvuldig c.q. niet inhoudelijk behandeld

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor, misbruik van positie
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving
- Rectificatie/weerwoord: ingezonden brieven
- Procedure: termijn indienen klacht

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/8, in de Volkskrant op 19 juni 2015 en in Villamedia magazine van juli 2015.

3.4.2 TENDENTIEUZE BERICHTGEVING

Journalisten vermijden eenzijdige en tendentieuze berichtgeving. (punt A. van de Leidraad van de Raad)

H.A.G.L. Silderhuis / A. Weierink en De Twentsche Courant Tubantia

Weierink en De Twentsche Courant Tubantia hebben in de artikelen “*Mysterie van gps-zender is niet opgelost*” en “*Geen strafvervolgning in GPS-zaak Tubbergen*” niet-waarheidsgetrouw bericht. Ze hebben hiermee de indruk gewekt althans versterkt dat klager een aandeel heeft gehad in de dood van zijn ex-vrouw. Bovendien is ten onrechte geen wederhoor bij klager toegepast en heeft de krant zijn klacht niet adequaat afgedaan. Met het vermelden van de persoonlijke gegevens van klager is niet onzorgvuldig gehandeld. De Raad voor de Journalistiek doet de aanbeveling aan De Twentsche Courant Tubantia om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: deels onzorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor
- Privacy: vermelding persoonlijke gegevens
- Feitenweergave: onjuiste, tendentieuze berichtgeving
- Rectificatie/weerwoord: rectificatie

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/3 en in Villamedia magazine van juni 2015.

In hun publicaties maken journalisten een duidelijk onderscheid tussen feiten, beweringen en meningen. (punt C. van de Leidraad van de Raad)

Stichting Ibuka Nederland / A. Verbraeken, H.E. Botje en Vrij Nederland

Verbraeken, Botje en Vrij Nederland hebben in het artikel “*Ik een moordenaar? Integendeel.*” op journalistiek onzorgvuldige wijze het verhaal opgetekend van Jean Claude Iyamuremye, die wordt verdacht van massamoord tijdens de genocide in Rwanda in april 1994. Dit heeft de Raad voor de Journalistiek geconcludeerd naar aanleiding van een klacht van Stichting Ibuka Nederland. Volgens de Raad is onvoldoende onderscheid gemaakt tussen de beschrijving van de feitelijke situatie en de subjectieve inkleuring daarvan door de journalisten.

De Raad acht het aannemelijk dat de gemiddelde lezer de publicatie heeft opgevat als een objectief waarheidsgetrouw stuk. Aan de lezer is echter onvoldoende duidelijk gemaakt welke rol de schrijfster van het artikel in deze kwestie inneemt. Het is niet duidelijk dat het artikel persoonlijke opvattingen bevat en niet een zuiver objectief stuk betreft. Hierdoor is sprake van niet-waarheidsgetrouwe en tendentieuze berichtgeving. De Raad doet de aanbeveling aan Vrij Nederland om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: onzorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: misbruik van positie
- Feitenweergave: tendentieuze berichtgeving
- Privacy: vermelding persoonlijke gegevens, getuigen

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/20, in Vrij Nederland van 5 december 2015 en in Villamedia magazine van december 2015.

Nb. Het door Vrij Nederland c.s. ingediende herzieningsverzoek is behandeld op de zitting van de Raad van 15 januari 2016. Het herzieningsverzoek is afgewezen (RvdJ [2016/8](#)).

3.4.3 BESCHULDIGENDE BERICHTGEVING

Beschuldigingen worden alleen gepubliceerd wanneer onderzocht is of hiervoor een deugdelijke grondslag bestaat, zeker wanneer die beschuldigingen werden geuit door personen die in conflict verkeren met de beschuldigde of die anderszins belanghebbende zijn. (punt C. van de Leidraad van de Raad)

Journalisten passen wederhoor toe bij personen die door een publicatie worden gediskwalificeerd, ook wanneer die personen hierin slechts zijdelings een rol spelen. Wie beschuldigd wordt, krijgt voldoende gelegenheid om, bij voorkeur in dezelfde publicatie, te reageren op de aantijgingen. Wederhoor ontslaat journalisten overigens niet van hun opdracht zo waarheidsgetrouw mogelijk te berichten. (punt B.3 van de Leidraad van de Raad)

G. Kamil / RTV Noord

RTV Noord heeft journalistiek onzorgvuldig gehandeld door te stellig ernstige beschuldigingen over klager te publiceren, geen reactie van klager op te nemen en daarbij bovendien zijn naam herhaaldelijk te vermelden. De Raad doet de aanbeveling aan RTV Noord om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: onzorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: bronnen, hoor en wederhoor
- Feitenweergave: tendentieuze berichtgeving
- Privacy: vermelding persoonlijke gegevens

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/11 en in Villamedia magazine van oktober 2015.

Nb. Het door RTV Noord ingediende herzieningsverzoek is toegewezen, maar de beslissing – dat journalistiek onzorgvuldig was gehandeld – werd gehandhaafd, zie hiervoor onder 3.1.3 Herziening.

X / L. Siepe

Siepe heeft als onderzoeksjournalist meegewerkt aan een talkshow over 'de duistere wereld van de Groninger pandjesbazen', die vervolgens door OOST TV (onderdeel van Omroep Organisatie Groningen) is uitgezonden. In dat verband heeft Siepe zich ook uitgelaten over klager, die – als een van de bedoelde pandjesbazen – een 'louche figuur' zou zijn en studio's van 'inferieure' kwaliteit bouwt. Verder heeft Siepe gemeld dat klager in 2010 is uitverkozen tot 'huisjesmelker van het jaar', waarbij hij bewust heeft nagelaten te vermelden dat de (voornaamste) klachten over klager ongefundeerd waren en dat door de organisaties die verantwoordelijk waren voor de verkiezing ten aanzien van die verkiezing publiekelijk excuses aan klager zijn aangeboden.

Voor de diskwalificaties aan het adres van klager bestond onvoldoende grondslag. Bovendien heeft Siepe ten onrechte nagelaten wederhoor toe te passen. Met zijn uitlatingen over klager heeft Siepe journalistiek onzorgvuldig gehandeld. De Raad doet de aanbeveling aan Siepe om deze conclusie ruimhartig te (laten) publiceren.

Conclusie: onzorgvuldig

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor
- Feitenweergave: grievende berichtgeving, onjuiste berichtgeving, tendentieuze berichtgeving

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/17, op de website oogtv.nl op 23 oktober 2015 en in Villamedia magazine van november 2015.

3.5 Rectificatie/weerwoord

M. Manisa / Platform Dergisi

Manisa – lid van de PvdA-fractie afdeling Amsterdam Nieuw-West en lid van het algemeen bestuur van de bestuurscommissie Amsterdam Nieuw-West – heeft geklaagd over een artikel op de website van Platform Dergisi. Dat artikel behelst een interview met de voorzitter van de Multicultureel Plus Partij. De Raad kan op basis van de 'vrije' vertaling van de Turkse publicatie onvoldoende beoordelen of de beschuldigingen waartegen klaagster bezwaar maakt, duidelijk voor rekening van de voorzitter van de Multicultureel Plus Partij zijn gelaten dan wel als feit zijn gepresenteerd. De Raad kan daarom niet concluderen of Platform Dergisi op dit punt al dan niet journalistiek zorgvuldig heeft gehandeld en onthoudt zich van een oordeel hierover.

Verder heeft klaagster bezwaar gemaakt tegen het verwijderen van haar reactie op het artikel. Aangezien die reactie aanvankelijk door een redacteur op de website van Platform Dergisi is gepubliceerd, mocht klaagster ervan uitgaan dat tegen die publicatie geen bezwaren bestonden. Dat de reactie vervolgens alsnog is verwijderd, is niet fair en journalistiek onzorgvuldig. De Raad voor de Journalistiek doet de aanbeveling aan Platform Dergisi om deze conclusie ruimhartig te publiceren.

Conclusie: deels onzorgvuldig gehandeld c.q. onthouding oordeel

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: hoor en wederhoor
- Feitenweergave: onjuiste berichtgeving
- Rectificatie/weerwoord: weerwoord

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/9 en in Villamedia magazine van juli 2015.

3.6 Aard van de publicatie

3.6.1 ARCHIVERING

Wanneer journalisten het verzoek krijgen om gearchiveerde artikelen te anonimiseren dan wel te verwijderen, laten zij slechts in uitzonderlijke gevallen het publieke belang van zo volledig mogelijke, betrouwbare archieven wijken voor de particuliere belangen van degene die hierom verzoekt. (punt D. van de Leidraad van de Raad)

X / M. L'Homme en Omroep Brabant

Op 7 maart 2014 is op de website van Omroep Brabant een artikel over klager verschenen. Klager, die destijds zelf aan de publicatie heeft meegewerkt, maakt er nu bezwaar tegen dat Omroep Brabant het artikel niet van haar site wil verwijderen.

Hoewel hij in dat artikel slechts als slachtoffer zijn verhaal doet, meent hij dat de publicatie schadelijk kan zijn voor zijn nieuw te starten onderneming. Volgens de Raad is dit argument onvoldoende om het belang van klager bij verwijdering van het artikel zwaarder te laten wegen dan het publieke belang van betrouwbare en integere archivering.

Overigens behoort een medium in zijn reactie op een verzoek tot anonimisering of verwijdering van een publicatie blijf te geven van de hiervoor bedoelde belangenafweging. Dat is in dit geval niet (voldoende) gebeurd, maar dat maakt niet dat L'Homme en Omroep Brabant journalistiek onzorgvuldig hebben gehandeld.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Aard van de publicatie: archivering

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/6 en in Villamedia magazine van juli 2015.

3.6.2 COLUMNS

Columnisten, cartoonisten en recensenten zijn vrij om hun mening te geven over gebeurtenissen en personen. Daarbij zijn stijlmiddelen als overdrijven en bewust eenzijdig belichten geoorloofd. (punt C. van de Leidraad van de Raad)

R. Slewe / M. Fennema

Fennema heeft niet journalistiek onzorgvuldig gehandeld door in de column op de website van ThePostOnline "Guerrilla: Oud versus nieuw geld in Bloemendaal" aandacht te besteden aan een conflict tussen Slewe en de gemeente Bloemendaal. In de column meldt Fennema dat hij namens GroenLinks de onderhandelingen voerde bij het vormen van de coalitie. Het is dan ook aannemelijk dat de gemiddelde lezer weet dat Fennema in de publicatie (tevens) zijn persoonlijke politieke standpunten naar voren kan brengen en dus dat wat Fennema schrijft, op waarde weet te schatten. De column bevat geen journalistiek ontoelaatbare kwalificatie of vergelijking. De Raad voor de Journalistiek heeft de bezwaren van Slewe tegen een column op de website van de Volkskrant van 8 augustus 2014 niet behandeld, omdat de klacht tegen deze publicatie niet tijdig is ingediend.

Conclusie: zorgvuldig c.q. niet inhoudelijk behandeld

Trefwoorden:

- Journalistieke werkwijze: misbruik van positie
- Aard van de publicatie: column
- Procedure: termijn indienen klacht

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/16 en in Villamedia magazine van november 2015.

Nb. Het door klager ingediende herzieningsverzoek is behandeld op de zitting van de Raad van 27 november 2015. Het herzieningsverzoek is afgewezen (RvdJ [2016/4](#)).

3.6.3 INGEZONDEN BRIEVEN EN REACTIES OP WEBSITES

De redactie is verantwoordelijk voor het plaatsen van ingezonden brieven en van reacties op de website van het betrokken medium.

Het verdient de voorkeur dat de redactie de voorwaarden voor de selectie en plaatsing van reacties publiceert.

Het staat de redactie vrij ingezonden brieven en reacties van een naschrift te voorzien of niet te plaatsen, tenzij publicatie is toegezegd. Wijziging en inkorting zijn toegestaan zolang de essentie en de toonzetting behouden blijven. Besluit de redactie tot plaatsing, dan dient de termijn tussen inzending en publicatie van de reactie niet langer te zijn dan de afzender redelijkerwijs mocht verwachten. (punt D. van de Leidraad van de Raad)

B. Molenaar / de Volkskrant

De Volkskrant heeft niet journalistiek onzorgvuldig gehandeld door de wijze waarop zij een ingezonden stuk van Molenaar ingekort heeft geplaatst onder de kop *“Waar is mijn prijs?”* De Raad voor de Journalistiek meent dat voor de willekeurige lezer de essentie van klagers stuk – zijn bezwaren tegen allerlei populaire initiatieven tegen kanker – overleend is gebleven. Aangezien klager specifieke bedoelingen had met een bepaalde passage, die door de krant is geschraapt, had hij dit bij zijn inzending beter kenbaar moeten maken. De Raad vindt het wenselijk dat een redactie zoveel mogelijk transparant is in de wijze waarop zij omgaat met ingezonden brieven/stukken, dat was voor klager nu niet duidelijk. Het siert de Ombudsvrouw van de Volkskrant dat zij de redactie heeft aanbevolen de voorwaarden voor plaatsing voortaan standaard op te nemen in een (automatisch) antwoord op ontvangen e-mailberichten.

Conclusie: zorgvuldig

Trefwoorden:

- Aard van de publicatie: ingezonden brieven

Publicatie op www.rvdj.nl/2015/23 en in Villamedia magazine van februari 2016.

4. Conclusies per medium

LANDELIJKE DAGBLADEN (6)

AD	1	(niet inhoudelijk behandeld)
NRC Handelsblad	2	(zorgvuldig)
Volkskrant, de	3	(2 zorgvuldig; 1 deels onzorgvuldig/niet inhoudelijk behandeld)

REGIONALE DAGBLADEN (6)

Dagblad De Limburger	1	(afgewezen)
Dagblad van het Noorden	1	(deels onzorgvuldig)
Gooi- en Eemlander, De	1	(zorgvuldig)
Noordhollands Dagblad	1	(zorgvuldig)
Parool, Het	1	(niet inhoudelijk behandeld)
Twentsche Courant Tubantia, De	1	(deels onzorgvuldig)

PUBLIEKS- EN OPINIETIJDSCRIFTEN (1)

Vrij Nederland	1	(onzorgvuldig)
----------------	---	----------------

NIEUWS- EN HUIS-AAN-HUIS BLADEN (1)

Witte Weekblad	1	(zorgvuldig)
----------------	---	--------------

LANDELIJKE PUBLIEKE OMROEPEN (1)

AVROTROS – EénVandaag	1	(niet inhoudelijk behandeld)
-----------------------	---	------------------------------

LOKALE EN REGIONALE OMROEPEN (5)

Omroep Brabant	1	(zorgvuldig)
RTV NH	1	(afgewezen)
RTV Noord	2	(1 onzorgvuldig, 1 toegewezen)
RTV Oost	1	(zorgvuldig/niet inhoudelijk behandeld)

COMMERCIELE OMROEPEN/TV-PRODUCENTEN (2)

RTL Nederland en Strix Television - Internetpesters Aangepakt	1	(zorgvuldig)
SBS – Hart van Nederland	1	(deels onzorgvuldig)

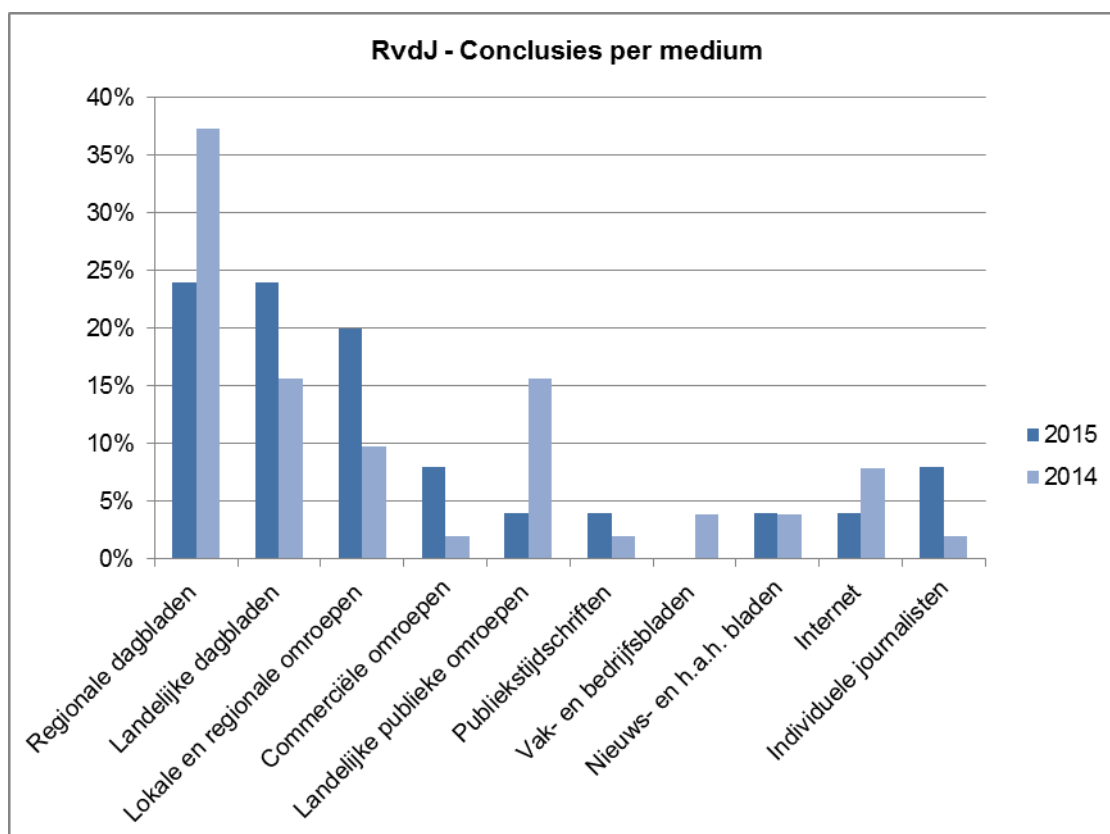
INTERNET (1)

Platform Dergisi	1	(deels onzorgvuldig/onthouding oordeel)
------------------	---	---

INDIVIDUELE JOURNALISTEN (2)

Fennema	1	(zorgvuldig/niet inhoudelijk behandeld)
Siepe	1	(onzorgvuldig)

TOTAAL	25	
---------------	-----------	--

Samenstelling

Raad voor de Journalistiek

De Raad was in 2015 als volgt samengesteld:

Voorzitter

H. Laroes (tot 5 november 2015)

Voorzitter a.i.

mr. F.E. Jensma (vanaf 5 november 2015)

Vice-voorzitters

mr. Th. Groeneveld

mw. mr. C.C.W. Lange

mw. mr. A.E. van Montfrans-Wolters

prof. mr. B.E.P. Myjer

Leden niet-journalisten

dr. H.J. Evers

mw. dr. Y.M. de Haan

ir. B.L. Hooghoudt

mw. M.E.L. Kogeldans

A. Mellink MPA

drs. ir. M.C.N. Mokveld

mw. drs. J.X. Nabibaks

mw. J.R. van Ooijen

mw. J.G.T.M. Wartenbergh

Leden journalisten

M.C. Doolaard

mw. M.J.H. Doomen

drs. G.J.P. Kloosterhuis (tot 5 november 2015)

mw. H.M.M. Nietsch

drs. P. Olsthoorn (tot 27 mei 2015)

mw. M.J. Rietkerk

H.P.M.J. Schneider (vanaf 11 september 2015)

drs. H. Snijder (tot 27 mei 2015)

M. Ülger (tot 27 mei 2015)

Secretaris

mw. mr. D.C. Koene

Samenstelling Bestuur

Stichting Raad voor de Journalistiek

Het bestuur was in 2015 als volgt samengesteld:

Voorzitter

mr. F.E. Jensma

Secretaris en plaatsvervangend voorzitter

mw. J.B. Slotboom (tot 1 december 2015)

Penningmeester

A.G. Visser

Leden

C.A. Boonman

P.C. Klein

mr. drs. M.M.P.M. Kreyns

mr. M.F. van der Ree

drs. P. Sijpersma

drs. G.A. Tichelaar

W.E.O. Wehrmeijer

J. Westerhof (vanaf 1 december 2015)

Adressen

Stichting Raad voor de Journalistiek

Postadres: Postbus 12040, 1100 AA Amsterdam
Bezoekadres: Hogehilweg 6, 1101 CC Amsterdam
Telefoon: 020-31 23 930
Telefax: 020-31 23 934
E-mail: raad@rvdj.nl

Raad voor de Journalistiek

Secretariaat

mw. mr. D.C. Koene, secretaris

mw. M. Beets, secretaresse

Postadres: Postbus 12040, 1100 AA Amsterdam
Bezoekadres: Hogehilweg 6, 1101 CC Amsterdam
Telefoon: 020-31 23 930
Telefax: 020-31 23 934
E-mail: raad@rvdj.nl
Website: www.rvdj.nl
Twitter: [@RVDJ_NL](https://twitter.com/RVDJ_NL)

Uitgave

Stichting Raad voor de Journalistiek

Postbus 12040
1100 AA Amsterdam

Mei 2016